

Kommunal kompetanseplan for barnehager i Grimstad kommune

2010-2012

Vedtatt av Oppvekst- og Omsorgsutvalget 08.06.2010

INNLEDNING

Dokumenter som er utgangspunkt for planen:

- Barnehageloven § 2 – barnehagens innhold og Rammeplan for barnehagen
- St.meld.41 (2008-2009) Kvalitet i barnehagen
- St.meld. 16 (2006-2007) ... og ingen sto igjen. Tidlig innsats for god læring
- Veileder: Fra eldst til yngst. Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole
- Strategi for nasjonal kompetanseutvikling i barnehagesektoren 2007-2010.
Hensikten er å videreutvikle barnehagen som lærende organisasjon med et aktivt forhold til kompetanseutvikling.

Det er utpekt 4 satsingsområder for strategien:

- Pedagogisk ledelse
- Barns medvirkning
- Språkmiljø og språkstimulering
- Samarbeid og sammenheng barnehage og skole

Barnehageeiers ansvar:

Det er primært barnehageeiers ansvar å sørge for og sikre at personalet har den nødvendige kompetansen til å ivareta krav til kvalitet slik de er uttrykt i barnehageloven og rammeplan for barnehagene. Barnehageeier er ansvarlig for de ansattes kompetanseutvikling,

Kommunens ansvar:

Kommunen har som barnehageeier et eget ansvar for egne barnehager. Kommunen kan også initiere tiltak rettet mot alle barnehager i kommunen.

Kompetanseplanen for barnehager i Grimstad kommune omfatter derfor alle barnehagene i kommunen uavhengig av hvem som er eier. Det er i kommunens interesse at alle barnehagene har høy kvalitet og har et ansvar for å holde alle barnehager oppdatert på kompetanseområder som er viktige for alle barnehager og for alle innbyggere i kommunen.

Lokale satsingsområder.

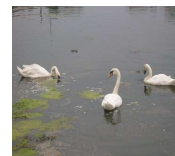
Det er sammenheng mellom den statlige satsingen og kommunens egne satsingsområder.

Hovedsatsingsområdene i Grimstad i 2010/2011 er:

- Pedagogisk ledelse
- Minoritetsspråklige barn – kultur og språkforståelse og rutiner
- Tidlig inngripen
- Overgang barnehage – skole
- Barns medvirkning
- Foreldresamarbeid
- Tverretatlig samarbeid

Den enkelte barnehage kan søke kompetansemidler hos Fylkesmannen. Søknaden sendes til kommunen. Kommunen som barnehagemyndighet gjør en vurdering av de innkomne søknadene, prioriterer og videresender søknadene med en vurdering til Fylkesmannen i Aust-Agder. I 2010 er kommunens frist for å søke kompetansemidler hos Fylkesmannen 23.april.

Grimstad, april 2010

SATSNINGSOMRÅDER 2010

1. Pedagogisk ledelse i barnehagen

Pedagogisk ledelse er fundamentet for at barnehagen har høy kvalitet og utvikler systemer for kompetanseutvikling. Rammeplan for barnehagen og barnehagens egen årsplan skal henge sammen og fortelle ansatte og brukere hva som er barnehagens profil og samfunnsmandat.

Kommunen sammen med Nettverk Vest (rådgivere i Birkenes, Lillesand, Grimstad og Arendal kommuner) har iverksatt kompetanseheving for pedagogiske ledere både i kommunens egne barnehager og i nettverkssammenheng for alle barnehager.

Det er en utfordring for ledere å vedlikeholde egen kompetanse og motivere hele personalet.

Grimstad kommune vil legge til rette for fagmøter (3-4 timer) og fagdager innenfor de økonomiske rammen vi har tilgjengelig til enhver tid. I 2010 vil fokus for ledergruppene (styrere og pedagogiske ledere) være:

Styrere : Refleksjon over egen lederrolle

Pedagogiske ledere: Utvikle og styrke rollen som personalleder og pedagogisk leder

Hva:	Fagmøter à 3 timer Fagdag (avhengig av eksterne midler)
Tema:	Pedagogisk ledelse
Tid:	høsten 2010 / vår 2011
Målgruppe:	styrere og pedagogiske ledere
Ansvar:	VUT

2. Minoritetsspråklige barn – kultur og språkforståelse og rutiner

Kommunen får hvert år midler fra staten for å legge til rette for språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn. For 2010 har kommunen i 1. tildeling fått kr. 125.257,- som skal fordeles til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i barnehagene i kommunen.

For at barnehagene best skal settes i stand til å ivareta denne gruppen vil kommunen legge til rette for å bedre språkforståelsen blant de med minoritetsbakgrunn.

Satsingen innenfor dette tema blir to-delt:

- a. Rutiner for tildeling av midler til barnehagene
- b. 3-4 timers kurs for barnehager med minoritetsspråklige barn om minoritetsspråklige barns språkutvikling og materiell og metoder for arbeidet med språk

Hva:	1-2 fagmøte à 3-4 timer
Tema:	Minoritetsspråklige barn i barnehage - språk og språkforståelse - kulturforskjeller
Tid:	høsten 2010/våren 2011
Målgruppe :	ansatte i barnehager med minoritetsspråklige barn
Ansvar:	VUT

3. Tidlig inngripen

Tidlig inngripen/innsats er et viktig begrep i mange sentrale dokumenter for barnehager og skoler. For eksempel:

- ✓ Opplæringslova § 1-3
- ✓ Temahefte om barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage (KD)

- ✓ St.meld. nr.16 (2006-2007) ...og ingen sto igjen. Tidlig innsats for livslang læring.
- ✓ NOU 2009: 18 - rett til læring
- ✓ Veileder: fra eldst til yngst (KD)
- ✓ God opplæring for alle (Grimstad kommune – spes.ped.2007)

Tidlig inngripen/innsats handler ikke bare om å sette inn tiltak de første årene, men om å undersøke løpende på alle årstrinn om barna/elevne strever slik at det raskt kan settes inn tiltak dersom det er nødvendig. For de fleste som jobber med barn og unge er tidlig innsats viktig i erkjennelsen av at det er bedre og mindre ressurskrevende å forebygge enn å reparere.

Arbeidsgruppe for tidlig inngripen

Grimstad kommune har opprettet en arbeidsgruppe som spesielt skal jobbe med tidlig inngripen. Gruppen har representanter fra barnehage, skole, helsestasjon og VUT. Gruppen initierer og følger opp tiltak som har fokus på hele barnets utvikling.

Hva:	Dialogcafé
Tema:	” Møte mellom to verdener” – Samarbeid og sammenheng barnehage og skole.
Tid:	10. Februar 2010
Målgruppe :	ansatte i barnehage og skole
Ansvar:	Arbeidsgruppen for tidlig inngripen

Ekskursjon

Hva:	Besøke kommune/skoler/barnehager som har tilrettelagt for og er bevisst på prinsippet om tidlig inngripen
Tid :	Høst 2010
Målgruppe:	Arbeidsgruppen for tidlig inngripen
Ansvar:	Arbeidsgruppen for tidlig inngripen

Fagdag/ fagmøter

Tema:	Sansemotorisk trening
Kursholdere:	Fysioterapeutene Hildegunn Adde og Tone Øvrebø
Sted:	Gymn.salen på Jappa skole
Målgruppe:	Ansatte i barnehage og småskole
Vår / høst 2010:	
Tema:	Forankring og bruk av overgangsskjemaene. Informasjon og veiledning.
Målgruppe:	Sentrale personer i barnehager og skoler
Ansvar:	VUT
Høst 2010:	
Tema:	” De stille jentene”
Kursholder:	Ingrid Lung, UiA
Ansvar:	Arbeidsgruppen for tidlig inngripen
Høst 2010:	
Hva:	Kommunal planleggingsdag for alle barnehager
Kursholder:	Stine Sofies Stiftelse
Tema:	Barn som er utsatt for vold og overgrep

Tid:	22. Oktober 2010
Hvor:	Catilina
Målgruppe:	Alle ansatte i barnehagene
Ansvar:	VUT

4. Tverretatlig samarbeid

Samarbeid på tvers av faggrupper er en stor utfordring i de fleste kommuner. De ulike etater og fagmiljø kjenner ikke godt nok hverandres lovverk og arbeidsmåter. Samtidig jobber ofte de ulike instansene med de samme barna og familiene. Derfor ønsker Grimstad kommune å ha fokus på tverretatlig arbeid med utgangspunkt i barnehagens behov.

- a. **Taushetsplikt.** Taushetsplikt for barnehageansatte. Taushetsplikt på tvers av sektorer. Hva vet vi om hvordan andre sektorer arbeider med de samme barna som oss?
- b. **Barnehagens meldeplikt til barnevernet**
- c. Hvilke kommunale/regionale instanser kan barnehagene komme i kontakt med?

Hva:	Fagmøte à 3 timer
Tema:	- Saksgang knyttet til barn med særskilte behov. - Gjennomgang av ny plan for spesialpedagogiske tjenester i Grimstad kommune. - Evaluering av de nye rutineene i 2010
Tid:	høsten 2010
Målgruppe :	Styrere og spesialpedagoger
Ansvar:	VUT

Hva:	Fagmøte 3 timer
Tema:	Taushetsplikt i barnehagen – hva innebærer det
Tid:	høst 2010/vår 2011
Målgruppe:	Styrere
Ansvar:	VUT

5. Jus i barnehagen

Jus kan være et vanskelig tema, men også et tema som er viktig når en jobber i barnehage. Et aktuelt tema er:

- Hvordan ansatte forholder seg til konflikter i familien.

Slike temaer vil tas opp innenfor den perioden planen gjelder for, men først i 2011.

6. Foreldresamarbeid/barnehage-hjem-samarbeid

Foreldresamarbeid er en av grunnpilarene i arbeidet med familiene. For å sette de ansatte enda bedre i stand til å møte foreldrene ønsker vi i Grimstad kommune å tilby en ICDP-light (foreldreveiledningsprogram) til alle ansatte som ønsker det i løpet av 2010 og 2011.

7. Barns medvirkning

Gjennom samarbeidet i Nettverk Vest (kommunene Arendal, Grimstad, Lillesand og Birkenes) har det gjennom i perioden 2007-2009 vært arrangert kursrekke for pedagogiske ledere med stort utbytte for deltakerne. Nettverket ønsker derfor nå å arrangere kurs for den største gruppa ansatte i barnehagene – assistentene og barne- og ungdomsarbeidere.

Utgangspunktet er barns medvirkning, med elementer av barns utvikling, barnesyn, barneperspektivet, de voksnes rolle og holdninger, barnehagens verdigrunnlag som omsorg, læring, medvirkning, likeverd og likestilling.

Vi ønsker for kommende barnehageår å prioritere barne- og ungdomsarbeidere/assistenter siden det ofte er lite tilbud rettet direkte mot dem.

Satsingen på assistenter og b & u-arbeidere avhenger av kompetansemidler fra Fylkesmannen, samt evt en egenandel ettersom nettverket ikke disponerer egne midler.

8. Annet

Hvert år er det kurs og konferanser som barnehage kan melde seg på, men som ikke dekkes av Grimstad kommune. Eksempel på slike kurs er:

- a. Livredningskurs for alle ansatte – arrangeres hvert år i samarbeid med kursholder Per Irgens
- b. Førstehjelpkurs – hver barnehage er ansvarlig for å oppdatere sine ansatte på førstehjelp
- c. Fagdag hos Fylkesmannen arrangeres hvert år og blir i 2010 arrangert den ..... Konferansen har temaer som er rettet mot hele barnehagepersonalet
- d. Sørlandske lærerstevne. Mange småkurs som også er aktuelle for barnehagene.

Oversikt kompetanseutvikling – Tiltaksplan 2010

Måned	Dato	Hva	Tema	Målgruppe	Hvor
januar					
februar	10.	Styrerforum	Besøk fra NAV	Styrere	Portveien, Hasla
	10.	Dialogcafé	overgang bhg-skole	lærere/førskolelærere	Vatilina
mars	18.	Styremøte			
april	6.	styremøte	Barn med nedsatt funksjonsevne- nye rutiner	Styrere	K-sal
	14.	Styrerforum	Barn som lever med rus + Stine Sofies Stiftelse	Styrere	Hokus Pokus bhg
	29.	fagmøte	Sansemotorisk trening	Ansatte bhg og småskole	Jappa skole
mai					
juni					
juli					
august	31.	Fagmøte	Barn med særskilte behov- Ny spes.ped.plan	styrere	Rådhuset
sept.	15.	Styrerforum			
	?	Livredningskurs	Per Irgens adm.og holder kurs	Ansatte i alle barnehager	Svømmehallen
		Fagmøte		styrere	
oktober	22.	Lokal Planleggingsdag	det kompetente barn- hvordan møte vold og overgrep	Ansatte i barnehagene	Kulturhuset-Catilina
	22.	Sørlandske lærerstevne			
november	2.	Fagmøte	Taushetsplikt i barnehagen	styrere	K-sal
	17.	Styrerforum			
desember					

Denne planen gjelder alle barnehager. Ledermøter og kompetanseheving for kommunalt ansatte kommer i tillegg.

Kompetanseplan - fremdrift

Tema	2010	2011	2012
Pedagogisk ledelse	→		
Styrerforum	→		
overgang bhg-skole	→	→	→
Sansemotorisk trening	→		
det kompetente barn- hvordan møte vold og overgrep	→	→	→
Tidlig inngripen	→		
Livredningskurs	→		
Førstehjelpskurs	→		
Fagdag hos Fylkesmannen	→	→	→
Sørlandske lærerstevne	→	→	→
Kursrekke for assistenter	→		
Foreldresamarbeid- ICDP ???	→		
Tverretatlig samarbeid	→		
Barns medvirkning m.m.	→		

